

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W JASIENICY
ZA 2023 ROK**

Marzec 2024

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasienicy został powołany uchwałą Rady Gminy Jasienica z dnia 16 grudnia 1999 roku nr XIII/97/99 w sprawie utworzenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasienicy.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasienicy w okresie sprawozdawczym realizował zadania własne oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej wynikające z poniższych ustaw i rozporządzeń:

1. Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
2. Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych
3. Ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci
4. Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów
5. Ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów
6. Ustawy z dnia 4 listopada 2016 o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
7. Ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny
8. Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
9. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
10. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej

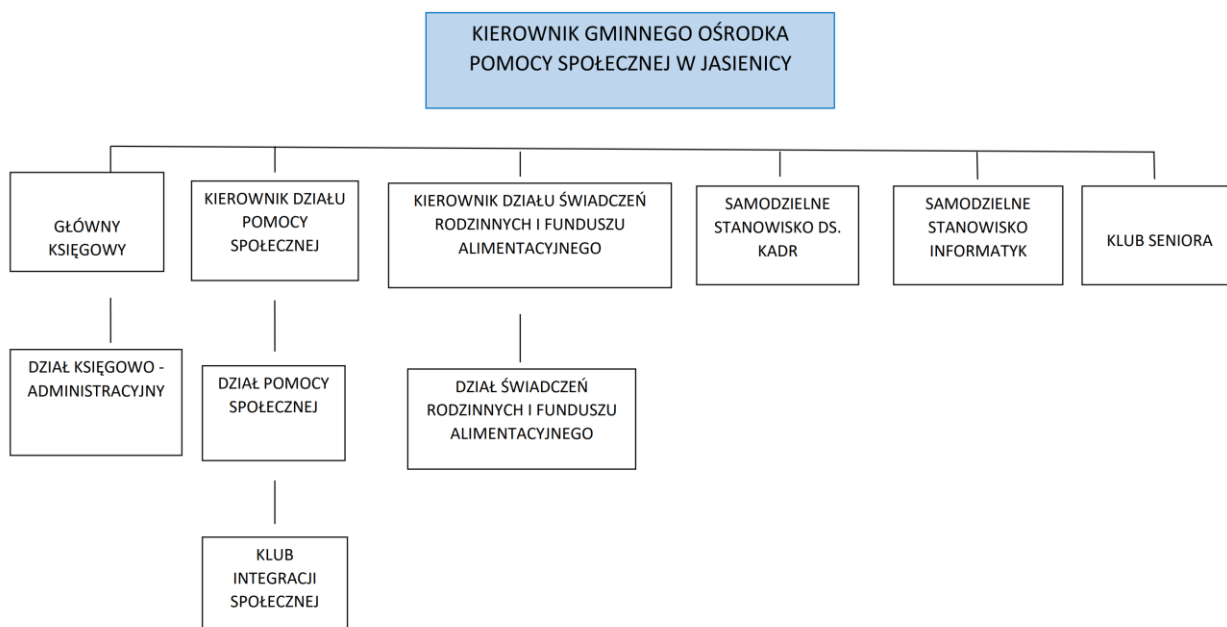
11. Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
12. Uchwały nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023
13. Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 października 2020 r. w sprawie określenia wzoru żądania wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osoby fizycznej oraz wzoru tego zaświadczenia, dotyczy programu „Czyste powietrze”
14. Ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa
15. Ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym
16. Ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw
17. Ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu
18. Uchwał rady gminy, zawartych umów i porozumień.

I. STRUKTURA ORGANIZACYJNA GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W JASIENICY

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Jasienicy funkcjonują: Dział Pomocy Społecznej, Dział Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego, Dział Księgowo-Administracyjny oraz samodzielne stanowisko do spraw Kadr oraz Informatyk. Od 2022 roku w strukturę

Ośrodek został włączony Klub Seniora. Ponadto w GOPS swoje zadania realizował Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Jasienica (potem od 28.09.2023 roku Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Jasienica).

Schemat nr 1. Struktura organizacyjna GOPS w Jasienicy

II. BUDŻET ORAZ STRUKTURA WSZYSTKICH WYDATKÓW W PODZIALE NA ZADANIA

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasienicy w roku budżetowym 2023 na realizację swoich zadań wydatkował łączną kwotę:

13 053 974,29 zł z czego:

Ze środków budżetu gminy: **3 938 184,10 zł**

Ze środków budżetu państwa: **8 525 046,11 zł**

Ze środków europejskich: **136 174,19 zł**

Z funduszy celowych: **454 569,89 zł**

Szczegółową strukturę wydatków uwzględniającą rodzaje realizowanych zadań przedstawia zestawienie poniżej.

Tabela nr 1. Struktura wszystkich wydatków GOPS w 2023 roku w podziale na zadania

Podział zgodnie z klasyfikacją budżetową	Wydatki pokryte ze środków gminy	Wydatki pokryte z dotacji zewnętrznych
85195 Ochrona Zdrowia	0,00	68,60
85202 Domy Pomocy Społecznej	1 060 842,55	0,00
85203 Ośrodki wsparcia	89 233,00	0,00
85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	4 482,95	0,00
85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające świadczenia z pomocy społecznej	0,00	15 013,85
85214 Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	19 890,00	19 014,12
85215 Dodatki mieszkaniowe	23 466,34	0,00
85216 Zasiłki stałe	0,00	189 792,30
85219 Ośrodek Pomocy Społecznej	1 870 802,47	277 248,00
85220 Mieszkania chronione	2 400,00	0,00
85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	195 962,21	28 969,20
85230 Pomoc w zakresie dożywiania. Pomoc społeczna	27 986,92	40 585,38
85295	145 979,65	51 000,00

SENIOR+		
85295 Projekt „Aktywna integracja w Gminie Jasienica”	0,00	136 174,19
85295 Dodatki gazowe	0,00	38 254,98
85415 Pomoc materialna dla uczniów	5 718,22	12 952,89
85502 Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.	0,00	7 799 983,78
85503 Karta Dużej Rodziny	0,00	6 313,00
85504 Wspieranie rodziny	67 138,92	11 338,20
85508 Rodziny zastępcze	424 280,87	0,00
85513 Składki na ubezpieczenie zdrowotne	0,00	72 766,79
85295/85595 Pomoc obywatelom Ukrainy	0,00	211 294,91
85395 Dodatki węglowe	0,00	205 020,00
RAZEM:	3 938 184,10	9 115 790,19

III. ZADANIA Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania własne gminy jak i zlecone z zakresu administracji rządowej, dotyczące udzielania pomocy osobom i rodzinom najbardziej tego potrzebującym. Podstawowym celem określonym ustawą o pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać przy wykorzystaniu własnych środków, możliwości i uprawnień. Cel ten Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasienicy realizuje zarówno poprzez formy pomocy

finansowej, rzeczowej jak i usług opiekuńczych, ale również poprzez świadczenie pracy socjalnej, czy kierowanie do domów pomocy społecznej osób niezdolnych do pozostania w środowisku domowym, głównie z przyczyn zdrowotnych i samoobsługowych. Ośrodek pełni również rolę koordynującą w zakresie realizacji zadań pomocy społecznej poprzez współpracę z innymi instytucjami polityki społecznej oraz organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, kościołami oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

W roku 2023 pomocą Ośrodka niezależnie od rodzaju i formy wsparcia objęto 275 rodzin, w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej 205 rodzin. Praca socjalna prowadzona była m. in. w oparciu o kontrakt socjalny, mający na celu znalezienie najlepszego rozwiązania dla trudnych sytuacji życiowych klienta. Było to również szeroko rozumiane poradnictwo rodzinne i zawodowe, pomoc w załatwianiu spraw w innych instytucjach i organizacjach, motywowanie do podjęcia terapii uzależnień czy podjęcia pracy.

Kryteria dochodowe uprawniające do przyznania świadczeń z pomocy społecznej w 2023 roku to:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 776,00 zł;
- dla osoby w rodzinie – 600,00 zł.

Rzeczywistą liczbę rodzin i osób objętych pomocą (niezależnie od rodzaju, form i źródła finansowania oraz typy rodzin objętych pomocą) przedstawiają poniższe tabele:

Tabela nr 2. Liczba osób i rodzin objętych pomocą w 2023 roku

	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	128	91	172
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	1	1	1
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	127	90	171
Pomoc udzielana wyłącznie w postaci pracy socjalnej	X	205	424

Źródło: GOPS Jasienica

Tabela nr 3. Typy rodzin objętych pomocą w 2023 roku

Typy rodzin	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Rodziny ogółem	296	598
Rodziny z dziećmi ogółem	50	215
Rodziny niepełne	7	28
Rodziny wielodzietne	18	92
Rodziny emerytów i rencistów	30	45

Źródło: GOPS Jasienica

Jak wynika z danych zawartych w powyższej tabeli najliczniejszą grupę rodzin objętych pomocą finansową Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasienicy w 2023 roku stanowiły rodziny wychowujące dzieci oraz rodziny rencistów i emerytów.

Najczęściej występujące powody przyznawania pomocy przez Ośrodek w 2023 roku obrazuje poniższa tabela:

Tabela nr 4. Powody przyznania pomocy w 2023 roku.

Lp.	Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1.	Ubóstwo	52	84
2.	Bezrobocie	25	63
3.	Niepełnosprawność	61	93
4.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	11	49
	w tym: - wielodzietność	8	40
5.	Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	26	85
	w tym: - rodziny niepełne	9	39
	- rodziny wielodzietne	9	49
6.	Długotrwała choroba	68	106
7.	Alkoholizm	10	10
8.	Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	1	1

Źródło: GOPS Jasienica

W 2023 roku wydatki Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasienicy na zadania z zakresu pomocy społecznej obrazuje poniższa tabela.

Tabela nr 5. Struktura wydatków GOPS w 2023 roku w podziale na zadania

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba osób	Kwota wypłaconych świadczeń
Zadania własne			
1.	Zasiłki stałe (dotacje)	37	189 792,30
2.	Zasiłki okresowe (dotacje)	12	19 014,12
	Dożywianie ogółem	102	68 572,30
	• dotacja		40 585,38
	• środki własne		27 986,92
3.	- zasiłki celowe na zakup żywności w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”	91	54 630,80
	• dotacja		32 778,48
	• środki własne		21 852,32
	- zakup posiłków dla dzieci w szkołach:	34	13 941,50
	• dotacja		7 806,90
	• środki własne		6 134,60
4.	Zasiłki celowe i specjalne celowe (własne), zakup odzieży, obuwia, opatu, artykułów szkolnych, drobne remonty, leki, świadczenia medyczne itp.	21	19 890,00
5.	Zdarzenia losowe (własne)	0	0,00
6.	Schronienie (własne)	7	89 233,00
7.	Pobyt w domu pomocy społecznej (własne)	25	1 060 842,55
8.	Sprawienie pogrzebu (własne)	0	0,00
9.	Pomoc w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych (własne)	27	224 931,41
10.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne podopiecznych	31	15 013,85
11.	Wynagrodzenie kuratora	1	2 400,00

Zadania zlecone			
12.	Pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (dotacja)	0	0
13.	Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd	1	6 000,00
14.	Zasiłki celowe z tytułu klęski żywiołowej	0	0

Źródło: GOPS Jasienica

Świadczeniami udzielonymi z zadań własnych są zasiłki stałe, zasiłki okresowe, zasiłki celowe, specjalne zasiłki celowe, zasiłki celowe z tytułu zdarzenia losowego, posiłki dla dzieci, usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, świadczenia na pokrycie kosztów pobytu osób w domach pomocy społecznej oraz pomoc rzeczowa.

Tabela nr 6. Udzielone świadczenia z zadań własnych w 2023 roku:

Lp.	Forma pomocy	Liczba osób którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń
1.	Zasiłki stałe	37	323
2.	Zasiłki okresowe - ogółem z powodu: - bezrobocia - długotrwałej choroby - niepełnosprawności - innych przyczyn	12 6 3 2 3	51 26 6 4 15
3.	Posiłek dla dzieci	34	2 773
4.	Usługi opiekuńcze	27	3531,5
5.	Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	1	1

6.	Zasiłki celowe łącznie z zasiłkami celowymi na zakup żywności w tym: - zasiłki celowe specjalne	44 2	44 2
7.	Liczba osób przebywających w DPS, za które Gmina ponosi odpłatność	25	253

Źródło: GOPS Jasienica

W ramach zadań zleconych Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasienicy w 2023 roku zgodnie z postanowieniem sądu wypłacił wynagrodzenie dla jednego opiekuna prawnego osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej w kwocie 6 000,00 zł.

Tabela nr 7. Formy pomocy udzielone z zadań zleconych w 2023 roku.

Lp.	Forma pomocy	Liczba osób	Liczba świadczeń
1.	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	0	0 (godzin)
2.	Wynagrodzenie wypłacone opiekunowi prawnemu z tytułu sprawowania opieki przyznanej przez Sąd	1	12 (miesiące)
3.	Zasiłki na pokrycie wydatków związanych z kłeską żywiołową	0	0

Źródło: GOPS Jasienica

1. Zasiłki stałe

W ramach zadań własnych gminy Ośrodek przyznawał zasiłki stałe oraz opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osób pobierających zasiłki stałe oraz dla osoby pozostającej w zatrudnieniu socjalnym.

Zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej lub pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie

niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub kiedy dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie. Zasiłek stały jest świadczeniem dla osób całkowicie niezdolnych do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności. Z uwagi na sposób obliczania tego zasiłku jest on świadczeniem wyrównującym dochód osoby uprawnionej do wysokości odpowiedniego kryterium dochodowego. Maksymalna wysokość zasiłku stałego dla osoby samotnie gospodarującej w roku 2023 r. wynosiła 719,00 zł.

Ogółem w 2023 roku, z tej formy pomocy skorzystały 37 osób, wypłacono 323 świadczenia, na łączną kwotę 189 792,30 zł. Środki pieniężne w całości pochodziły z dotacji celowej z budżetu państwa. Dla osób pobierających zasiłki stałe Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasienicy odprowadził składki na ubezpieczenie zdrowotne dla 30 osób w wysokości 14 496,17 zł.

2. Zasiłki okresowe

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, niemożliwość otrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów ubezpieczenia społecznego:

- a) osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej,
- b) rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

Zasiłek okresowy ustala się do wysokości różnicy między kryterium dochodowym, a dochodem osoby lub rodziny. Minimalna wysokość zasiłku okresowego wynosi 20 zł miesięcznie. Ogółem w 2023 roku

na zasiłki okresowe wydatkowano kwotę 19 014,12 zł dla 12 rodzin. Wypłacono 51 świadczeń.

3. Zasiłki celowe i specjalne celowe

Zasiłek celowy może być przyznany na zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, koniecznych i niezbędnych drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także pokrycie kosztów pogrzebu.

W 2023 roku Ośrodek przyznał pomoc w formie zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych w łącznej kwocie 19 890,00 zł dla 21 rodzin. W tym: zasiłki celowe dla 19 rodzin w wysokości 17 920,00 zł, zasiłki celowe specjalne w wysokości 1 970,00 zł dla 2 rodzin. Zasiłki specjalne celowe przyznano rodzinom, których dochód przekroczył ustawowe kryterium dochodowe, ale występowała szczególna okoliczność trudnej sytuacji życiowej głównie ciężka choroba i/lub niepełnosprawność.

4. Schronienie

Gmina zgodnie z ustawą o pomocy społecznej ma obowiązek zapewnić schronienie, odzież i posiłek osobom tego pozbawionym. Ze środków Gminy pokrywane są koszty pobytu naszych mieszkańców w schroniskach dla osób bezdomnych, schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i noclegowniach. Na ten cel w 2023 r. wydatkowano kwotę 89 233,00 zł.

Ze schronienia w 2023 roku w schroniskach dla osób bezdomnych bez usług opiekuńczych skorzystało 2 mężczyzn oraz 1 kobieta, ze schronienia z usługami opiekuńczymi skorzystał 1 mężczyzna,

z noclegowni skorzystał 1 mężczyzna. W domu dla bezdomnych matek z dziećmi umieszczona została jedna matka z dzieckiem.

5. Pobyt w domu pomocy społecznej

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, Ośrodek wydawał decyzje o skierowaniu do domów pomocy społecznej i odpłatności za pobyt dla osób w podeszłym wieku i wymagających całodobowej pomocy osób drugich i nie mających zapewnionej pomocy przez osoby z najbliższej rodziny. Pracownicy socjalni kompletowali dokumenty niezbędne do uzyskania skierowania i umieszczenia w domach pomocy społecznej, a także przeprowadzali wywiady środowiskowe u osób zobowiązanych do ponoszenia odpłatności za pobyt najbliższych w domach pomocy społecznej.

W 2023 roku Gmina Jasienica ponosiła wydatki związane z przebywaniem 25 osób w domach pomocy społecznej na terenie powiatu i województwa. Roczny koszt utrzymania w tych placówkach wyniósł 1 060 842,55 zł.

6. Pomoc w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Pomoc w postaci usług opiekuńczych realizowana jest w celu udzielenia wsparcia osobom wymagającym pomocy w środowisku lokalnym, niezdolnym do samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania. W 2023 roku z pomocy w formie usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi korzystało łącznie 27 osób, a łączny koszt usług opiekuńczych wyniósł 224 931,41 zł. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudniał 3 opiekunki na umowę o pracę realizujące zadania w ramach usług opiekuńczych.

7. Zakup posiłków oraz zasiłki celowe na zakup żywności w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”

W 2023 roku Ośrodek realizował rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu”. Pomoc w formie dożywiania udzielana była w przedszkolach i szkołach. Z tej formy pomocy mogły skorzystać osoby bądź rodziny, których dochód nie przekraczał odpowiednio 200 % kwoty kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny. Program realizowany był zgodnie z porozumieniem zawartym z Wojewodą. Na realizację Programu wydatkowano kwotę 68 572,30 zł, z tego z zadań własnych 27 986,92 zł, zaś z dotacji 40 585,38 zł. Programem w 2023 roku ogółem objęte zostały 102 osoby. Z pomocy w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności skorzystało ogółem 91 osób w 37 rodzinach, w tym głównie osoby starsze i niepełnosprawne oraz dzieci. Koszt świadczeń pieniężnych wyniósł 50 800,00 zł, a dla 34 dzieci finansowano gorące posiłki w szkołach i przedszkolach. Łączny koszt posiłków dla dzieci wyniósł 13 941,50 zł. Kwota 3 830,80 zł stanowiła refundację za zakup posiłków dla osób bezdomnych mieszkających poza Gminą Jasienica, ale mających ostatni stały meldunek na terenie Gminy Jasienica.

8. Program „Opieka 75+”

Gmina Jasienica w 2023 roku otrzymała na realizację programu „Opieka 75+” kwotę: 32 250,00 zł. Faktyczne wykonanie wydatków na realizację usług opiekuńczych w ramach programu w 2023 roku wyniosło: 48 282,00 zł, z czego z dotacji celowej pokryta została kwota: 28 969,20 zł (co stanowi 60%). Niewykorzystane środki w kwocie:

3 280,80 zł zostały zwrócone na rachunek Wojewody Śląskiego dnia 29.12.2023 r.

W ramach realizacji programu „Opieka 75+” - edycja 2023:

- 14 osób skorzystało z usług opiekuńczych
- 3 osoby są zatrudnione przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasienicy na umowę o pracę, które świadczyły usługi opiekuńcze w ramach tego programu

Dzięki programowi „Opieka 75+” Gmina Jasienica była w stanie zabezpieczyć realizację zadania jakim jest świadczenie usług opiekuńczych dla mieszkańców gminy w wieku 75+, których od czasu przystąpienia gminy do programu jest coraz więcej.

Dzięki otrzymanemu wsparciu finansowemu w ramach programu Gmina Jasienica w pełni zabezpieczyła potrzeby mieszkańców wymagających wsparcia w formie usług opiekuńczych dla mieszkańców Gminy w wieku 75+.

W Gminie Jasienica, w wielu rodzinach nadal funkcjonuje przekonanie, że oddanie osoby starszej do domu pomocy społecznej jest negatywnie odbierane, szczególnie gdy dzieci otrzymały od rodziców gospodarstwo rolne lub dom. Tam nadal mieszkają rodziny wielopokoleniowe, a pomoc w postaci usług opiekuńczych udzielana jest tylko wtedy, gdy opieka osób wspólnie zamieszkujący jest niewystarczająca z powodu np. braku umiejętności opiekowania się osobą leżącą lub konieczności podejmowania pracy zawodowej. Często z pomocy usług opiekuńczych korzystają osoby, które są samotne, niemające bliskiej rodziny. Usługi opiekuńcze są odpłatne, w zależności od wysokości dochodu osoby lub rodziny korzystającej z tej formy pomocy.

9. Wynagrodzenie za sprawowanie opieki

Zgodnie z art. 53a ustawy o pomocy społecznej, wynagrodzenie za sprawowanie opieki wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd. W Gminie Jasienica w 2023 roku wynagrodzenie za sprawowanie opieki wypłacano 1 opiekunowi prawnemu, sprawującemu opiekę nad osobą całkowicie ubezwłasnowolnioną. Łączny koszt wynagrodzenia wyniósł 6 000,00 zł.

Wypłacano również wynagrodzenie za sprawowanie opieki 1 kuratorowi osoby częściowo ubezwłasnowolnionej na łączną kwotę 2 400,00 zł.

IV. ZADANIA Z ZAKRESU ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH I FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasienicy jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej realizował wypłatę świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, jednorazowego świadczenia „Za życiem”. Ogółem na ten cel wydatkowano kwotę 7 799 983,78 zł.

1. Świadczenia rodzinne

Świadczenia rodzinne dzielą się na dwie grupy. Do pierwszej należy zasiłek rodzinny wraz z dodatkami, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenie rodzicielskie, a do drugiej świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy i świadczenie pielęgnacyjne.

Zasiłek rodzinny ma charakter powszechnego świadczenia socjalnego, kierowanego do wszystkich rodzin osiągnący określony

dochód i wychowujących dzieci. Kryteria dochodowe uprawniające do przyznania świadczeń rodzinnych to:

- na jedną osobę w rodzinie – maksymalnie 674 zł;
- na jedną osobę w rodzinie, jeśli w rodzinie jest dziecko niepełnosprawne – maksymalnie 764 zł

Natomiast świadczenia opiekuńcze są ściśle związane z niepełnosprawnością.

W 2023 roku 865 rodzin pobierało świadczenia rodzinne; przeciętnie w ciągu miesiąca ze świadczeń rodzinnych korzystało 686 rodziny.

W 2023 roku wydano 923 decyzje w sprawach dotyczących świadczeń rodzinnych. W 2023 roku Ośrodek prowadził postępowania administracyjne w zakresie nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych, w wyniku których odzyskał świadczenia nienależnie pobrane na łączną kwotę 28 676,78 zł, z czego:

- kwota w wysokości 7 516,26 zł pomniejszyła należną dotację, gdyż dotyczyła nienależnie pobranych świadczeń w 2023 roku;
- kwota w wysokości 21 160,52 zł została zwrócona do budżetu państwa, gdyż dotyczyła nienależnie pobranych świadczeń z lat ubiegłych.

Tabela nr 8. Struktura wydatków na świadczenia rodzinne w roku 2023

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w złotych
Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego			
1.	Zasiłek rodzinny	6357	701 069,27
2.	Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	42	27 176,87
3.	Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	393	146 672,85

4.	Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	320	61 762,64
5.	Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	700	71 828,97
6.	Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	973	35 252,70
7.	Dodatek z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1593	138 046,84
8.	Na pokrycie wydatków związanych z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły	0	0
9.	Na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły	989	62 677,97
Świadczenia opiekuńcze			
10.	Zasiłek pielęgnacyjny	5 942	1 282 521,28
11.	Świadczenie pielęgnacyjne	1 577	3 854 490,60
12.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	19	11 346,00
Jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka			
13.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	93	93 000,00
Świadczenie rodzicielskie			
14.	Świadczenie rodzicielskie	273	234 033,70
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe			
15.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	883	559 612,68
16.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	15	2 559,48
Składki na ubezpieczenie zdrowotne			
17.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby	328	71 929

	pobierające świadczenie pielęgnacyjne		
18.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	15	837

Zródło: GOPS Jasienica

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasienicy w 2023 roku wypłacał świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy, którzy przybyli do Polski w związku z toczącymi się działaniami wojennymi i których pobyt został uznany za legalny na mocy ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Wypłacono świadczenia rodzinne na kwotę 123 399,08 zł oraz świadczenie rodzicielskie w kwocie 21 493,00 zł. Środki na wypłaty pochodziły z Funduszu Pomocy, którego celem jest wsparcie działań pomocowych.

2. Wsparcie kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

Od 1 stycznia 2017 roku z tytułu urodzenia dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, powstałe w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu przysługuje prawo do jednorazowego świadczenia w wysokości 4000,00 zł przyznany na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Świadczenie to przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód. W 2023 roku 7 osobom wypłacono jednorazowe świadczenie pieniężne z tytułu urodzenia dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu.

3. Fundusz alimentacyjny

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego są formą pomocy finansowej państwa skierowaną do osób uprawnionych do alimentów od rodzica na podstawie wyroku sądu lub na drodze ugody sądowej, w sytuacji, gdy komornik nie może ich wyegzekwować.

W 2023 roku 40 rodzin pobierało świadczenia z funduszu alimentacyjnego; przeciętnie w ciągu miesiąca ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego korzystało 31 rodzin.

W 2023 roku organ właściwy wierzyciela wydał 57 decyzji w sprawach dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

4. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej łącznie z ustawowymi odsetkami.

Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych wynosiły 225 280,23 zł z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, z tego:

- przekazane na dochody budżetu państwa 182 217,98 zł (w tym odsetki ustawowe za opóźnienie 117 624,66 zł);
- przekazane na dochody własne organu właściwego wierzyciela 43 062,25 zł.

W 2023 roku wobec 147 dłużników alimentacyjnych podjęto i prowadzono działania zmierzające do zwiększenia ich odpowiedzialności oraz doprowadzenia do skutecznego egzekwowania i realizowania zobowiązań alimentacyjnych. W 2023 roku wydano 10 decyzji uznających dłużników alimentacyjnych za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych oraz złożono 8 wniosków o ściganie za przestępstwa

określone w art. 209 Kodeksu karnego. Ponadto skierowano do starosty 3 wnioski o zatrzymanie prawa jazdy dłużnikowi alimentacyjnemu.

W sprawach dłużników alimentacyjnych podejmowano i prowadzono czynności nie tylko z samymi dłużnikami alimentacyjnymi, a także z komornikami sądowymi, organami właściwymi wierzyciela, organami właściwymi dłużnika, Powiatowym Urzędem Pracy, Prokuraturą Rejonową, Starostwem Powiatowym, Policją, CEPiK i innymi.

W 2023 roku do biura informacji gospodarczej przekazano 6 informacji o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych, w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

V. POZOSTAŁE ZADANIA

1. Karta Dużej Rodziny

Rządowy program Karty Dużej Rodziny prowadzony jest od czerwca 2014 roku Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej, transportowej, edukacyjnej czy rekreacyjnej. Od 1 stycznia 2019 roku uprawnienie do Karty Dużej Rodziny uzyskali wszyscy rodzice, którzy kiedykolwiek posiadali na utrzymaniu co najmniej troje dzieci - bez względu na ich wiek w chwili składania wniosku.

W 2023 roku zrealizowano 307 wniosków o wydanie nowej KDR, 261 wniosków typu zgłoszenie nowej rodziny dla rodzin składających się wyłącznie z rodziców, 8 kart dla nowego członka rodziny, 14 kart dla osób, które już były posiadaczami, 10 duplikatów kart, 10 wniosek o drugą kartę tradycyjną.

2. Realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa

W 2023 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował również działania w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 - 2020, ostatnia edycja - Podprogram 2021 Plus, który był krajowym programem operacyjnym współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Najbardziej Potrzebującym, realizowany w oparciu o rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 223/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa przyczynia się do ograniczania ubóstwa poprzez zwiększenie bezpieczeństwa żywnościowego dla najbardziej potrzebujących mieszkańców Gminy oraz realizował działania na rzecz włączenia społecznego.

Pomoc w ramach POPŻ kierowana była do osób i rodzin, które z powodu niskich dochodów nie mogły zapewnić sobie lub rodzinie odpowiednich produktów żywnościowych i dlatego też trafiła do ograniczonej liczby osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, stanowiąc systematyczne wsparcie. Pomoc udzielana była w postaci artykułów spożywczych, które przekazywane były zakwalifikowanym osobom bezpłatnie. Wydawano między innymi takie artykuły jak: ryż, cukier, olej, makaron, kaszę, konserwy mięsne, filety rybne, powidła śliwkowe oraz mleko.

W 2023 roku wydane zostały artykuły spożywcze dla 177 najuboższych mieszkańców Gminy Jasienica, w łącznej ilości 1380,60 kg. Wielkość i asortyment produktów żywnościowych dla osób potrzebujących określane są corocznie w wytycznych Instytucji Zarządzających.

Działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wspierane były poprzez transport artykułów spożywczych do magazynu naszego „Ośrodka” przez Firmę „Pestapol” Pana Pawła Piecucha oraz Usługi transportowo-mechaniczne Pana Tomasza Kusia z Jasienicy.

3. Potwierdzenie prawa do bezpłatnych świadczeń opieki zdrowotnej

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadanie gminy polegające na ustalaniu uprawnień osób do bezpłatnej opieki zdrowotnej, finansowanej ze środków publicznych. Prawo do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych określa art. 54 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych i wydawane jest na okres 90 dni.

W 2023 roku wydano łącznie 8 decyzji w tej sprawie: 7 decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej oraz 1 decyzja odmowna.

4. Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej za osoby pobierające zasiłki stałe Ośrodek opłaca składki na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 9% od kwoty świadczenia w okresie pobierania zasiłku. Składka zdrowotna opłacana jest w sytuacji, gdy osoba nie ma możliwości posiadania ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu np. jako członek rodziny. Dla osób pobierających zasiłki stałe Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasienicy w 2023 r. odprowadził składki na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości w łącznej wysokości 14 496,17 zł. dla 30 osób pobierających zasiłek stały. Opłacano również składkę zdrowotną dla 1 osoby korzystającej z indywidualnego zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej na łączną kwotę 517,68 zł.

5. Wspieranie rodziny i piecza zastępcza

W 2023 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował również zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Od lipca 2013 roku GOPS w Jasienicy wspiera rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi poprzez kierowanie do tych rodzin asystenta rodziny. W świetle ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z 9 czerwca 2011 r. rola asystenta rodziny polega na wspieraniu rodzin, aby samodzielnie mogły pokonywać trudności życiowe, zwłaszcza dotyczące opieki i wychowania dzieci. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę (asystent maksymalnie zgodnie z zapisami powyższej ustawy może zajmować się 15 rodzinami)

Ważnym zadaniem asystenta rodziny jest również praca z rodziną biologiczną dziecka umieszczonego poza rodziną (w rodzinnych i instytucjonalnych formach pieczy zastępczej) pod kątem możliwości powrotu dziecka do rodziny biologicznej. Wówczas konieczne jest opracowanie we współpracy z członkami rodziny i Koordynatorem Rodzinnej Pieczy Zastępczej planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej. Działania asystenta i rodziny zmierzają wówczas do jej usamodzielnienia, poprawy sytuacji życiowej, rozwiązywania problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych w taki sposób, by dzieci mogły z powrotem wrócić do rodziny biologicznej oraz aby mogły się dalej wychowywać w środowisku, zapewniającym im poczucie bezpieczeństwa i prawidłowy rozwój.

W roku 2023 roku asystent rodziny miał pod swoją opieką 1 rodzinę, w której rodzicom biologicznym zabezpieczono dzieci i skierowano je do pieczy zastępczej.

Warto wspomnieć, że do zadań asystenta rodziny należy również monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną. W roku 2023 asystent rodziny oprócz prowadzonej asystentury monitorował 2 rodziny, u których zakończył asystenturę.

Tabela nr 9. Ilość rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w 2023 roku.

Ilość rodzin	Ilość dzieci w tych rodzinach	Wydatki poniesione z tytułu asystenta rodziny
15	43	78 477,12

Źródło: GOPS Jasienica

Działania te poza pracą socjalną dotyczyły również wypłat świadczeń za pobyt dzieci w pieczy zastępczej tj.: w rodzinach zastępczych spokrewnionych i niespokrewnionych oraz zawodowych, jak również za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Tabela nr 10. Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej oraz koszty utrzymania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej w 2023 roku.

Liczba dzieci kierowanych w 2023 roku	Liczba wszystkich dzieci przebywających	Koszty utrzymania w złotych
2	23	202 244,21

Źródło: GOPS Jasienica

Liczba rodzin zastępczych w 2023 roku sprawujących opiekę nad dziećmi na terenie Gminy Jasienica wynosiła 21, natomiast liczba dzieci przebywających w tych rodzinach ogółem wynosiła 35.

Liczba dzieci pochodzących z terenu gminy Jasienica umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych gmin powiatu bielskiego wynosiła 9 osób.

Tabela nr 11. Liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz koszty utrzymania dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej w 2023 roku.

Liczba dzieci kierowanych w 2023 roku	Liczba wszystkich dzieci przebywających	Koszty utrzymania w złotych
1	9	222 036,66

Zródło: GOPS Jasienica

6. Pomoc materialna o charakterze socjalnym

Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym są:

- stypendium szkolne
- zasiłek szkolny

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności, gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe. Stypendium szkolne może być udzielane uczniom w formie:

- a) całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania, a także udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą;
- b) pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, w tym w szczególności zakupu podręczników.

Wysokość stypendium wypłacanego uczniowi wynosi od 112,00 zł do 186,00 zł miesięcznie i może być wypłacone od jednego do dziesięciu

miesiący w danym roku szkolnym. Dochód uprawniający do ubiegania się w stypendium szkolne wynosił 600,00 zł na osobę w rodzinie. Wysokość ww. kwoty wyliczana jest na podstawie ustawy o pomocy społecznej i wskazana jest w art. 90d ust. 7 ustawy o systemie oświaty.

W 2023 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasienicy wypłacił stypendia dla 21 uczniów na łączną kwotę 15 571,11 zł.

Zasiłek szkolny może otrzymać uczeń znajdujący się w przejściowo trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego.

Wysokość zasiłku szkolnego nie może przekroczyć jednorazowo 620,00 zł

W roku 2023 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasienicy wypłacił zasiłki szkolne dla 5 uczniów na łączną kwotę 3 100,00 zł.

7. Dodatki mieszkaniowe

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasienicy osobom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej wypłaca pomoc w formie dodatku mieszkaniowego przeznaczonego na utrzymanie posiadanego lub wynajmowanego mieszkania lub domu jednorodzinnego. Warunkiem uzyskania takiej pomocy jest spełnienie równocześnie dwóch poniżej opisanych warunków:

- średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego nie przekracza w gospodarstwie jednoosobowym 40% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarstwie domowym i 30% tej kwoty w gospodarstwach wieloosobowych,
- powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego nie może przekraczać ustalonego w Ustawie kryterium.

W 2023 roku z dodatku mieszkaniowego skorzystało 11 rodzin, wydano 17 decyzji, wypłacono 83 dodatki na łączną kwotę 23 466,34 zł.

8. Zaświadczenia w sprawie programu „Czyste powietrze”

Od października 2020 roku poszczególni pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasienicy zostali upoważnieni do prowadzenia postępowań w sprawach o wydanie zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego w sprawach przyznania dofinansowania z Narodowego Funduszu lub wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska. Przedmiotowe zaświadczenie jest wymagane przy składaniu wniosku o przyznanie podwyższonego poziomu dofinansowania do wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej. W 2023 roku wydano 157 takich zaświadczeń.

9. Projekt „Aktywna Integracja w Gminie Jasienica”

W 2023 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasienicy w dniu 30 czerwca 2023 roku zakończył realizację projektu pt. „Aktywna integracja w Gminie Jasienica” współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Projekt realizowany był w ramach Osi Priorytetowej: IX. Włączenie społeczne, Działanie 9.1. Aktywna integracja, Poddziałanie: 9.1.5. Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym - konkurs Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 - 2020.

Projekt był skierowany głównie do osób:

- zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym,

- otoczenia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w zakresie niezbędnym do wsparcia osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym w ramach projektu,
- pozostających bez zatrudnienia (osoby bezrobotne i nieaktywne zawodowo),
- ubogich osób pracujących,
- osób niepełnosprawnych,
- korzystających/kwalifikujących się do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej zgodnie z art. 7 ustawy o pomocy społecznej,
- o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy o zatrudnieniu socjalnym;
- niesamodzielnym;
- korzystających z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa.

W 2023 roku w projekcie wzięło udział 19 osób. Były to głównie osoby w podeszłym wieku, renciści, emeryci, osoby niepełnosprawne fizycznie lub intelektualnie oraz osoby bezrobotne.

Głównym celem projektu było podniesienie aktywności społecznej, jak i zawodowej uczestników i uczestniczek projektu oraz wzmocnienie ich w tym zakresie. W ramach projektu realizowane były usługi aktywnej integracji o charakterze:

- społecznym, których celem było nabycie, przywrócenie lub wzmocnienie kompetencji społecznych, zaradności, samodzielności i aktywności społecznej;
- zawodowym, których celem była pomoc w podjęciu decyzji dotyczącej wyboru lub zmiany zawodu, wyposażenie w kompetencje i kwalifikacje zawodowe oraz umiejętności pożądane na rynku pracy, pomoc w utrzymaniu zatrudnienia;

- edukacyjnym, których celem był wzrost poziomu wykształcenia, dostosowanie wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy;
- zdrowotnym, których celem było wyeliminowanie lub złagodzenie barier zdrowotnych utrudniających funkcjonowanie w społeczeństwie lub powodujących oddalenie od rynku pracy.

W 2023 roku w ramach projektu uczestnicy i uczestniczki projektu skorzystali z następujących form wsparcia:

- wsparcia psychologicznego – były to zajęcia indywidualne psychologa z każdym uczestnikiem w miejscu zamieszkania;
- trzech uczestników projektu ukończyło szkolenie informatyczne, w ramach którego uzyskali certyfikat ECDL;
- jedna uczestniczka w ramach projektu podjęła trzymiesięczny staż w kawiarni na stanowisku pomoc kuchenna; sprzedawca-kasjer;
- ponadto dla uczestników i uczestniczek projektu zorganizowano wyjazdowy trening zarządzania czasem w Pszczynie. W wyjeździe wzięło udział 12 uczestników projektu, którzy podczas wyjazdu zwiększyli praktyczne umiejętności jak dysponować czasem i usprawnić codzienne funkcjonowanie.

Koszt realizacji Projektu w 2023 roku wyniósł 136 174,19 zł, a środki na ten cel pochodziły wyłącznie z funduszy unijnych.

10. Program resortowy Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”

Gmina Jasienica w 2023 roku przystąpiła po raz kolejny do realizacji Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2023 finansowanego ze środków

Funduszu Solidarnościowego. Realizatorem projektu był Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasienicy.

Celem programu było zapewnienie dostępności do usług asystenta w formie wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych.

Usługi asystenta w szczególności polegały na:

- wykonywaniu czynności dnia codziennego,
- załatwianiu spraw urzędowych,
- wyjściu, powrocie lub dojazdach z uczestnikiem Programu w wybrane przez uczestnika miejsca,
- korzystaniu z dóbr kultury (tj. muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy itp.),
- zaprowadzaniu dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności do placówki oświatowej lub przyprowadzaniu ich z niej.

Wsparciem zostało objętych 7 niepełnosprawnych mieszkańców Gminy Jasienica ze znacznym bądź umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

Zadania Programu realizowane były w okresie od lutego 2023 roku do grudnia 2023 roku.

Łączna kwota wykorzystanych środków na realizację Programu wyniosła 107 063,28 zł.

11. Program resortowy Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa”

Gmina Jasienica w 2023 roku przystąpiła także do realizacji Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023 roku w formie pobytu dziennego oraz pobytu całodobowego. Realizatorem projektu był Gminny Ośrodek

Pomocy Społecznej w Jasienicy. Głównym celem Programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad: osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi, poprzez czasowe odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki, zapewnienie czasu na odpoczynek i regenerację.

Wsparciem zostało objętych 12 osób w formie pobytu dziennego (7 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i 5 dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności) oraz 13 osób w formie pobytu całodobowego dla osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Program finansowany był ze środków Funduszu Solidarnościowego.

Zadania Programu w formie pobytu dziennego realizowane były w okresie od lutego 2023 roku do grudnia 2023 roku. Natomiast zadania Programu w formie pobytu całodobowego realizowane były w okresach od 02 sierpnia 2023 roku do 14 sierpnia 2023 roku oraz od 26 sierpnia 2023 roku do 07 września 2023 roku i od 15 października 2023 roku do 20 października 2023 roku.

Łączna kwota wykorzystanych środków na realizację Programu wyniosła 181 560,00 zł.

12. Gminny Zespół Interdyscyplinarny

Działania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Jasienica.

Rok 2023 był rokiem zmian w systemie przeciwdziałania przemocy. 22 czerwca 2023 roku weszły w życie nowe przepisy dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej, które nadały nowy charakter funkcjonowaniu zespołów i grup pracujących w obszarze przeciwdziałania

tej przemocy. W szczególności zmienione zostały przepisy dotyczące samej procedury „Niebieskie Karty”, a także rozwiązań mających służyć poprawie sytuacji osób dotkniętych przemocą domową.

Najważniejsze zmiany to:

1. Diagnozowanie przemocy w oparciu o jej nową definicję i zakres („przemoc domowa zamiast w rodzinie”).
2. Pomoc dla osób doznających przemocy – nowe formy wsparcia.
3. Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne i psychologiczno-terapeutyczne wobec osób stosujących przemoc domową.
4. Nowe zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w gminie, powiecie i województwie.
5. Nowe wymogi wobec osób kierujących specjalistycznymi ośrodkami wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.
6. Działalność zespołu interdyscyplinarnego (ZI).
7. Działanie dotychczasowych grup roboczych na działanie grup diagnostyczno-pomocowych.
8. Procedura „Niebieskie Karty” – zmiany dotyczące właściwości miejscowej w prowadzeniu procedury, wyłączenie ZI lub jego członków oraz warunki wszczęcia i zakończenia procedury NK.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasienicy w roku 2023 odpowiadał również za realizację zadań wynikających z Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Działania podejmowane na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w ramach tej ustawy były prowadzone przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Jasienicy do 21 września 2023 roku. Od 29 września 2023 roku działalność rozpoczął Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Jasienica w składzie:

1. Pani Agnieszka Bednarz - Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasienicy;
2. Pani Anita Budny – starszy pracownik socjalny w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Jasienicy;
3. Pani Agata Mintus-Hankus – Sekretarz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jasienicy;
4. Pan Paweł Cichocki – Dzielnicowy Zespołu Dzielnicowych Komisariatu Policji w Jasienicy;
5. Pani Jolanta Tomik – Dyrektor Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Grodźcu;
6. Pani Teresa Tomera – Naczelną Pielęgniarką Samodzielnego Gminnego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Jasienicy;
7. Pan Piotr Styks – Kierownik Miejskiego Ośrodka Terapii Uzależnień w Bielsku – Białej, Śląska Fundacja „Błękitny Krzyż”;
8. Pani Agnieszka Stosio – Kurator Zawodowy w Zespole Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Rodzinnych i Nieletnich Sądu Rejonowego w Bielsku – Białej;
9. Pan Krzysztof Kocur - Kurator Zawodowy w Zespole Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Karnych Sądu Rejonowego w Bielsku – Białej;
10. Pan Maciej Fereniec – Prokurator Prokuratury Rejonowej Bielsko – Biała Północ w Bielsku – Białej.

W 2023 roku do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Jasienicy w okresie od 01 stycznia 2023 roku do 27 września 2023 roku wpłynęło 41 „Niebieskich Kart - A”, w tym:

- 6 Niebieskich Kart – A sporządzonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasienicy;
- 27 Niebieskich Kart– A sporządzonych przez Komisariat Policji w Jasienicy;
- 2 Niebieskie Karty- A sporządzone przez Oświatę;
- 1 Niebieska Karta – A sporządzona przez Ochronę Zdrowia.

Z kolei w okresie od 28 września 2023 roku do 31 grudnia 2023 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Jasienica wpłynęło 5 „Niebieskich Kart” w tym:

- 2 Niebieskie Karty – A sporządzone przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasienicy;
- 3 Niebieskie Karty– A sporządzone przez Komisariat Policji w Jasienicy.

Przyczyną sporządzenia Niebieskich Kart oraz rozpoczęcia procedury były m.in. przemoc: fizyczna, psychiczna, seksualna, zaniedbanie, niszczenie mienia, groźba karalna, uszkodzenia ciała.

W 2023 roku prowadzono 76 procedur „Niebieskich Kart”. Sporządzono 35 „Niebieskich Kart – C” oraz 29 „Niebieskich Kart – D”. W omawianym okresie odbyło się 177 posiedzeń grup roboczych, których pracę koordynowali pracownicy socjalni GOPS w Jasienicy. Liczba osób w rodzinach, w których prowadzone były procedury „Niebieska Karta” wynosiła 267, w tym kobiet 94, 88 mężczyzn, dzieci 85. Procedury „Niebieskie Karty” w 2023 roku zostały zakończone w 34 rodzinach z powodu ustania przemocy i zrealizowania indywidualnego planu pomocy rodzinie oraz w 17 rodzinach na skutek rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

13. Dodatek węglowy

W 2023 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasienicy na mocy udzielonych upoważnień realizował zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej wynikające z ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym. Zadanie finansowane było z Funduszu

Przeciwdziałania COVID-19. Na zadanie dot. dodatków węglowych wydano kwotę 205 020,00 zł.

Zadanie to miało na celu wsparcie gospodarstw domowych, w tym gospodarstw najuboższych energetycznie, w pokryciu części kosztów wynikających ze wzrostu cen energii, w tym kosztów opału spowodowanych m.in. wzrostem cen nośników energii w wyniku inwazji zbrojnej Rosji na Ukrainę, ożywieniem gospodarczym po pandemii Covid-19, wzrostem inflacji. Wsparcie finansowe w postaci dodatku węglowego miały wspomóc budżety domowe oraz zwiększyć poczucie bezpieczeństwa energetycznego i socjalnego.

Dodatek węglowy był jednorazowym świadczeniem wypłacanym gospodarstwom domowym, których głównym źródłem ogrzewania był węgiel. Dofinansowanie w wysokości 3 000,00 zł przysługiwało gospodarstwom, dla których głównym źródłem ogrzewania był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe - zasilane węglem kamiennym, brykietem lub peletem, zawierającymi co najmniej 85 proc. węgla kamiennego.

W 2023 roku dodatki węglowe wypłacono 67 gospodarstwom domowym na kwotę 201 000,00 zł.

14. Dodatki gazowe (refundacja podatku VAT dla odbiorców paliw gazowych)

W 2023 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasienicy na mocy udzielonych upoważnień realizował zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej wynikające z ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r.

o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu.

Refundacja poniesionych kosztów podatku VAT przysługuje gospodarstwom domowym, które wykorzystują do ogrzewania paliwa gazowe i spełniają kryterium dochodowe, tj. tym gospodarstwom domowym, których przeciętne miesięczne dochody nie przekraczają 2100 zł w gospodarstwie jednoosobowym albo 1500 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym.

Na wypłaty dodatków gazowych wydatkowano kwotę 37 504,88 zł natomiast na koszty obsługi tego zadania wydatkowano kwotę 750,10 zł (co stanowi 2% wartości wypłaconych dodatków). Łączna kwota wydatków wyniosła: **38 254,98 zł**. W 2023 roku dodatki gazowe wypłacono dla 76 gospodarstw domowych.

15. Program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025

W roku 2023 Gmina Jasienica realizowała ministerialny Program Wieloletni „Senior+” na lata 2021-2025 (edycja 2023).

Program polegał na świadczeniu usług społecznych w Klubie Seniora, zlokalizowany w budynku pod adresem Mazańcowice 4, który został utworzony w roku 2021.

Celem Programu było zwiększenie aktywnego uczestnictwa seniorów – osób nieaktywnych zawodowo w wieku 60 lat i więcej w środowisku lokalnym, poprzez umożliwienie im korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywności, obejmujące usługi w zakresie aktywności ruchowej, edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i opiekuńczej.

Z usług Klubu w 2023 roku skorzystało 28 osób. Zajęcia odbywały się w dwóch grupach, każda z grup miała swoje zajęcia naprzemiennie.

Seniorzy wykonywali różnorakie prace manualne, plastyczne, korzystali z ćwiczeń ruchowych, spożywali wspólnie posiłki, prowadzili rozmowy, spędzali z sobą czas w obecności osób specjalnie przygotowanych do pracy, w tego typu ośrodkach.

16. Świadczenia dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego Państwa

W związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy oraz napływem do Polski dużej liczby obywateli tego kraju Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasienicy nadal w roku 2023 udzielał pomocy obywatelom Ukrainy, głównie w postaci finansowej i wsparcia psychologicznego. Środki na ten cel pochodziły z Funduszu Pomocy.

Na wypłatę jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300,00 zł na osobę w rodzinie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasienicy wydatkował w 2023 roku łącznie kwotę 11 700,00 zł dla 39 osób. Z pomocy psychologicznej skorzystały 62 osoby i na ten cel przeznaczono 12 000,00 zł.

17. Ogólnopolska Karta Seniora

W lipcu 2023 roku Gmina Jasienica przystąpiła do programu „Gmina Przyjazna Seniorom - Ogólnopolska Karta Seniora”. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej rozpoczął działania w ramach tego programu. Projekt ten został stworzony przez Stowarzyszenie MANKO i ma na celu aktywizację seniorów w życiu społecznym.

Każdy senior, który ukończył 60 lat mógł bezpłatnie otrzymać Ogólnopolską Kartę Seniora. Wystarczy, że przystąpi do Programu Ogólnopolskiej Karty Seniora, wypełniając formularz zgłoszeniowy, który

można było nabyć w Ośrodku Pomocy Społecznej. Karta uprawnia do korzystania ze zniżek na różne usługi w naszej Gminie oraz na terenie całej Polski pod warunkiem, że dana miejscowość przystąpiła do programu.

Od lipca 2023 roku do końca 2023 roku zostało wydanych 426 kart.

VI. ZATRUDNIENIE W GMINNYM OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ W JASIENICY

Według stanu na 31 grudnia 2023 roku w Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasienicy zatrudnionych było ogółem 26 osób, w tym:

- Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy,
- 5 pracowników w Dziale Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego (w tym Kierownik Działu),
- 13 osób wykonujących zadania z zakresu pomocy społecznej, tj.: 8 pracowników socjalnych, 1 asystent rodziny oraz 3 opiekunki realizujące usługi opiekuńcze oraz Kierownik Działu Pomocy Społecznej.
- Dział Księgowo-Administracyjny liczył 7 osób (w tym Kierownik Działu).

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej Ośrodek Pomocy Społecznej powinien zatrudniać pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub jeden pracownik socjalny na 50 rodzin objętych pomocą społeczną. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasienicy ma zatrudnionych 8 pracowników socjalnych na dzień 31 grudnia 2023 roku. Wszyscy pracownicy posiadają odpowiednie kwalifikacje zawodowe i wykształcenie kierunkowe. Pracownicy biorą udział w szkoleniach, kursach

i konferencjach, które pogłębiają umiejętności zawodowe oraz pozwalają na rozwój osobisty.

Reasumując na dzień 31 grudnia 2023 roku Ośrodek zatrudniał 26 pracowników na podstawie umowy o pracę. Ponadto w ramach umów cywilnoprawnych podjęto współpracę z czterema osobami - zleceniobiorcami, którzy wspomogli prace Ośrodka w dziedzinie: księgowości (1 osoba), usług opiekuńczych (2 osoby) oraz dodatku węglowego (1 osoba).

Tabela nr 12. Liczba osób zatrudnionych w GOPS Jasienica na dzień 31.12.2023 roku.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba zatrudnionych osób 26	Liczba osób w przeliczeniu na etaty 24,25
1.	Kierownik GOPS	1	1
2.	Dział Pomocy Społecznej	13	12,25
	- Kierownik Działu	1	1
	- Pracownicy socjalni	8	8
	- Opiekunki	3	2,25
	- Asystent rodziny	1	1
3.	Dział Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego (w tym Kierownik Działu)	5	5
4.	Dział Księgowo-Administracyjny:	7	6
	- Księgowość (w tym Kierownik Działu)	3	3
	- Sekretarka	1	1
	- Sprzątaczką	1	0,50
	- Kadry/Płace	1	1
	- Informatyk	1	0,50

Źródło: GOPS Jasienica